

Teksten: Jesaja 6: 1-8 en Lucas 5: 1-11

Lieve mensen, gemeente van Christus,

Het is 1911 en de Duitse theoloog Rudolf Otto is op reis door Marokko. Als hij een kleine synagoge passeert, klinkt daaruit plotseling het driewerf 'Heilig, heilig, heilig', in het Hebreeuws: "Kadosj, kadosj, kadosj." Het is de roep van de serafs uit Jesaja 6. Ook wij hoorden hun roep in de lezing vanmorgen. In een flits beseft Otto wat het wezen van de grote religies is: de ontmoeting met het Heilige. Zes jaar later, in 1917, verschijnt zijn klassieker, het boek *Das Heilige*. De vrucht van die ervaring in 1911. Voor Otto was religie de ervaring van wat heilig is. Hij schreef het boek uit bezorgdheid over het lot van het heilige. Hij zag hoe kille redematies en onverschilligheid vernietigend uitwerken op ons mensen, getuige de grote ontluistering van de Eerste Wereldoorlog met voor het eerst een massale industriële vernietiging van mensen. Otto vond dat religie weer de dragende grond van de cultuur zou moeten worden. Hoe actueel.

Want nu zitten we weer in een soortgelijke situatie, het zijn de systemen die onze leefruimte bepalen. En nu moeten we nu niet alleen de religie redden, maar ook de menselijke maat en de aarde.

Jezus kijkt naar onze levens.

Hij staat aan de zee van Genezareth... Kinereth, wat zoveel als harpspel betekent. Harpklanken begeleiden de tekst van vandaag. Hij ziet twee schepen..., twee, de ene en de andere. Twee kanten, zoals dag en nacht, Oost en west, man en vrouw, mens en medemens. Twee is de basis van waaruit beweging ontstaat, en ook onrust, en oorlog, als de twee partijen aan het strijden raken. Maar twee staat ook voor samenwerking en voor liefde waaruit geluk en vrucht geboren kunnen worden. Twee schepen ziet Jezus. Daar staat Hij, die Gestalte die het woord van God brengt. Hij is de derde. Als derde is Hij de verbinder van de twee, met zijn spreken vanuit God.

Dan staat er: *De vissers zijn ervan afgegaan*. Ze zijn uit het schip gestapt en wat gebeurt er? Jezus stapt erin. Nou moet u weten, dat het schip in de bijbel een beeld van ons 'ik' is. Ons 'ik' vaart met andere ikken door het leven en samen proberen ze van alles te vangen, aan voedsel, aan zin en geluk. Er zijn tijden waarop het niet lukken wil, zoals Lucas vertelt.

Nu hun boot leeg is - klein bootje, staat er, klein 'ikje' – is het Jezus die erin stapt. Jezus stapt midden in dat ik, om te leren. Het ik van de leerlingen én dat van ons. Wij zijn geroepen, met onze meer of minder reine lippen.

In ons ik, in ons leven, is het Jezus die op zondagmorgen het woord neemt, en wij zijn de leerlingen, en wij zijn Simon. Het gaat over ons, lezers, luisteraars, gemeente.

Jezus stapt aan boord en vraagt Simon een eindje landafwaarts het water op te varen. Vanaf daar onderricht hij de schare. *Neem wat afstand van het alledaagse, het is de zondag, tijd om te kunnen luisteren en te ontvangen.*

Daar blijft het niet bij. Jezus zegt: *Vaar op naar het diepe en laat daar jullie netten neer.* 's Zondag 's morgens varen we naar dieper water dan het alledaagse. We zwijgen, heilig zwijgen is het wat we doen, luisteren – we praten niet, we kletsen niet, we zijn stil. Dat is je netten uitwerpen, zwijgen en wachten. Zonder wachten geen verwachten, en geen vis.

O gemeente, nu gaat het gebeuren. We zijn in het diepe, uit het alledaagse, en gooien onze netten uit, als leerling-vissers.

Diepte staat voor de verborgen lagen, voor dat wat er altijd is en waar we niet bij stilstaan, of niet zomaar bij kunnen. Gooi daarin de netten uit. Dat betekent, ga luisteren: hoe is het met je? Hoe gaat het? Je leven, heb je er zin in? Heeft het leven zin?

Simon is eerlijk, en het blijkt genezende eerlijkheid.

We hébben de netten vannacht al uitgegoot, maar ze zijn leeg gebleven. We hebben gezwoegd, en niets hebben we kunnen meenemen.

'Vannacht' wil zeggen: "Ik zie het niet, het is donker." "Wat de zin en de bedoeling van mijn leven is, ik sta met lege handen." Als Jezus ons meeneemt om dieper naar ons leven te kijken, dan dringt het tot ons door dat onze netten leeg zijn.

Gemeente, gooi de netten uit.

Meester, hoe kunt u dat nou zeggen, we hebben de hele nacht gezwoged en niets ont-vangen.

Ja, dat staat er, ontvangen. Dat is een van de grote geheimen van dit verhaal: dat het niet over vangen gaat, maar over ont-vangen. Ook in de nacht heeft Simon geprobeerd iets te ontvangen, maar hij moet onder ogen zien dat hij met lege handen staat. Jezus' vraag brengt aan het licht hoe het met hem is. Mens, hoe is het met je? Gemeente, hoe vergaat het jullie?

Laat jullie netten neer voor een vangst.

Nee, in deze versie van Lucas staat niet, gooi je netten over de andere boeg. Het gaat hier puur om het vertrouwen in wat Jezus zegt, het uitgooien van de netten wordt hier losgeweekt van eigen behoeftes en ideeën, en volgt Jezus' stem.

Simon vertrouwt de Gestalte, hij gooit de netten uit op klaarlichte dag. *Zij doen dat en ontvangen een menigte vissen.* Weg is de nacht. En in een oogwenk zijn de netten vol. Dat komt door Simons geloof, zijn vertrouwen, door de overgave van het ik aan zijn Heer Jezus.

En als ze dan heel veel vis in hun netten hebben ontvangen, roepen ze hun maten erbij, om mee te ontvangen. Daar wordt deze wonderbaarlijke visvangst een heel ander verhaal van. Hier gaat het niet meer om de kunst van het vissen vangen, maar om de kunst van het aannemen, het ontvangen van overvloed. Ja, er zijn velen zijn die graag geven, maar er zijn weinigen die gul kunnen ontvangen.

En dan is er ook nog het beeld van het water. Het water in de bijbel is symbool voor de tijd, in de zin van het tijdelijke leven, en daar voelen we ons in thuis als een vis in het water. Maar we weten ook, dat dit leven in de tijdstroom eindig is. En plotseling klinkt de roep van Jezus en worden we uit het water van de tijd opgevist. Zo zijn we ook de vis, ondergaan we iets, wat tegen onze natuur ingaat, wat onze wetten overstijgt. We worden opgevist.

Het gaat hier in dit verhaal van de wonderbare visvangst niet over een natuurwonder, maar om een godswonder. Over dat we, als we onze diepste

kern en wezen aan God toevertrouwen, dat onze netten dan volstromen met vis.

Maar dan, als dit gebeurt, slaat Simon ineens de schrik om het hart. Ik ben maar een visser, een eenvoudig gelovige. Zoals Jesaja bij het zien van God schreeuwt: *Wee mij, want ik verga, een man onrein van lippen ben ik, en te midden van de gemeente onrein van lippen ben ik gezeten.* Dit kan ik niet, ik ben maar een gewone man ... *Ga uit van mij, Heer, laat mij weer mezelf zijn, want ik ben een zondig mens,* zegt Simon terwijl hij op z'n knieën valt. Het is Simon net als Jesaja te overweldigend allemaal. Hij schuift het in een impuls weer van zich af. Liever een leeg ik, dan een ik waar de Heer spreekt. Sorry, voor zoiets moet je niet bij mij zijn, dit past niet bij mij, dit ben ik niet gewend.

En hier komt een van de serafs uit Jesaja aanvliegen, die raakt de lippen aan een zegt: 'Nu zijn je lippen gereinigd. Je schuld is geweken, je zonden zijn tenietgedaan.'

Als je in je leven tegen de wonderwereld vol geheimen van God aanloopt, voel je jezelf zomaar klein worden, voel je schuld, tekort. En precies dan, als je klein wordt en hardop durft te zeggen: ik kan het niet, en je gooit je netje uit aan de kant van God, dan stroomt het vol, want dan maakt God verbinding met je. Bekennen geneest, reinigt.

Verwonderd en bevreesd zijn ze, de leerlingen.

Jezus zegt: *Vrees niet. Van nu af aan zullen jullie mensen behouden ten leven.* Ja, dat is wat er staat in het Grieks, vanaf nu zullen jullie voor mensen het leven behouden. *Voor mensen het leven behouden.* Ik zag eergisteren Zembla, waar een Turkse moeder met zoon uit Giethoorn weggepest wordt. En dat er niemand is die voor hen in de bres springt.... Misschien hebt u het gezien. Je zag hoe bang mensen waren om als een zalm tegen de stroom in te gaan. Niemand uit het Anton Pieck dorp deed dat, althans, niet voor de camera. En waar dat wel gebeurt, waar we mensen behouden voor het leven, daar worden we vrij van vrees, omdat we ervaren dat we met het helpen behouden van anderen, ook zelf behouden worden, heel blijven...

Mensen vangen... is mensen behouden. Niet dwingend of met een verborgen agenda tot Christus bekeren of de kerk in manipuleren. Hier gaat het over heel iets anders dan zieltjes winnen. Hier gaat het om mensen in nood de hand reiken, verbinding maken met de ander. Hier gaat het om mensen opvangen.

En zij legden de bootjes op het land, lieten de alledaagsheid achter zich, en volgden hem na. Ze deden het gewoon, HET in hen wist de weg. Ze wisten zich geroepen en kwamen als geroepen en visten mensen op ten leven, uit plekken waar deze door systemen, krachten en machten vermalen worden.

Ja dit verhaal gaat over een wonder. Het roept op: Kom uit de massa, wordt als Simon, voel je klein en onbekwaam als hem, je mond zegt dit kan of wil ik niet, om dan tot je eigen verbazing gewaar te worden: mijn netten zitten vol vis, vol wonderlijk nieuw leven, en dan trek je je 'ik' uit het water, laat het achter je en volgt Jezus.

Amen